

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

4. Causa reprobationis, secundum considerationem comparativam, est voluntas Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

eos regno caelestis hereditatis excludi, simili tamen stabile verissimum; manet, propter illam culpam cui obnoxius homo iacuit, noluisse Deum ipsi totale beneficium liberationis decernere, & à perditione, sic ut eam re ipsa evadat, liberare hoc est, secundum Augustini phrasim, noluisse ipsam perditionis massam, gratie seu beneficiorum suorum praedestinatione discernere; & proinde voluisse eam finaliter in perditione relinquere. Accedit, quod ut ex reliquiis istius peccati, quas non abstergit Christi gratia, fiat, quemadmodum diximus, ut in statum perditionis iterum cadat, in eoque maneat & moriatur. Quod eo magis originali peccato, secundum Augustini doctrinam, imputari debet, quia concupiscentia, ex qua relapsus ille percussus nascitur, ex ipsius mente, sic est originale peccatum, ut quavis reatu transierit, illud tamen maneat, & hac de causa, & quia ex peccato nata est, & ad peccatum provocat, peccatum etiam ab Apostolo nominatur.

Salvatur igitur, qui putat hoc esse à perditionis massa discerni temporaliter, quod in tempore, peccati remissione iustificari, vel hoc esse, eterno Dei decreto à perditione discerni, quod ad peccati remissionem eligi aut praedestinari. Hoc enim non est nisi una, eaq; exigua, quae vis praecipua discretionis utriuslibet pars; sic temporaliter à massa discernere, est omnia discretionis temporalis beneficia largiendo, re ipsa à perditione per remissionem & iustificationem, tamque perseverantiam, liberare: praedestinatione discernere, est per omnium beneficiorum collationem, vellemperiam totaliter à perditionis massa liberare, sic videlicet, ut neq; culpa maneat, qua

damnatione sit dignus; neq; nulla poena, per quam semel culpa extractus novum iterum reatum perditionis incurrat. Hoc enim significat Augustinus clarissime, quando dixit: *Quicumq; ergo ab illa originali damnatione ista divinae gratiae largitate discreti sunt, in mente scilicet ac praedestinatione Dei, non est dubium quod praeparatur eis audiendum Evangelium, & cum audire credunt, & in fide qua per dilectionem operantur usq; in finem perseverant. Et paulo superius, ostendens quo pacto ex defectu talis discretionis aeternae, videlicet totalis à massa damnationis, beneficiorum temporaliter discernentium vel omnium vel quorundam sequatur denegatio, quibus fiat, ut in massa perditionis, aut maneat, aut in eam iterum cadat: *Ac per hoc, inquit, & qui Evangelium non audiunt & qui eo audito perseverantiam non acceperunt, & qui Evangelio audito venire ad Christum, hoc est, in eum credere noluerunt, & qui per etiam parvulum nec credere potuerunt sed ab originali noxia si lo possent lavacro regenerationis absolvi, quo tamen non accepto mortui perierunt non sunt ab illa perditione discreti quae constat esse damnatam. Et hoc in omnibus originali culpa contingere, vel immediate, vel saltem mediate, declarat id quod subiicit: *Unusquisque enim ex uno in condemnationem, sive mediate, sive immediate. Nam ira contra peccatum istud concepta, iam ab aeterno factum est, ut multos eorum noluerit Deus ex integro liberandos à perditione discernere, & ex eadem etiamnam fit, ut si quos temporaliter inde per fidem, aut peccati istius remissionem aliqua ex parte discreverit, in eundem statum damnationis relabatur.***

lib. de cor.
cap. 7.

CAPVT QVARTVM.

Causa reprobationis, secundum considerationem comparativam, est voluntas Dei.

Quod si vero comparative, de reprobationis causa, disquirendum est, cur ex duobus, quorum uterque originali culpa maculatus est, hic, non iste reproberetur à Deo, rei illius nulla omnino causa ex parte hominis à nobis dari potest, sed pendet à puro beneplacito Dei. Nam ex duobus, sive aequaliter, sive inaequaliter, reus, si quis utriusque, vel uni, vel neutri, vel magis vel minus reo dimittat liberaliter debitum, vel retineat, nemo iuste conqueri potest. Quisquis enim de illo quod sibi debetur, facit quod vult, quandoquidem gratia & liberaliter facit, debitum remittendo; iuste, repetendo. Quamvis igitur nemo nisi pro culpa previsa reproberetur à Deo, cur tamen ex multis eisdem culpe obnoxius, hic, non ille à liberatione repellatur, questio est humano ingenio inferutabilis, & aeterni seculo reservata, ut in clara divinae veritatis ac lapideae luce videatur. Hic sufficit, ut hoc iuste à Deo fieri, & pro eius beneplacito fieri, sine vacillatione credamus. Nam hoc Apostolus Paulus perspicue tradit, quando disputans, cur Iudaei reprobati ad tempus, gentilibus Evangelium lux oborta sit, ad inferutabilem divini consilii altitudinem fugit: *O altitudo divitiarum sapientiae & scientiae Dei quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, & investigabiles viae eius. Quis enim cognovit*

sensum domini &c. Causa item cur ex duobus, Iacob & Esau, qui praedestinatorum ac reproborum typi gerunt, majori minori serviturus esse praedicatur, antequam quisquam eorum egisset aliquid boni aut mali, ad solam Dei voluntatem, velut ultimum cardine referit: *Quia non ex operibus sed ex vocante dicitur esse, quia maior serviet minori, sicut scriptum est: Iacob dilexit, Esau autem odio habuit. Et ostendens in eo irreprehensibile esse Dei discernentis equitatem: *Quid ergo dicemus, inquit, numquid iniquitas apud Deum si videlicet, ut Augustinus notat, diligenter discernat, quos merita operum nulla discernunt. Respondet Apostolus: Absit: *Mors enim dicit, miserere cor meum, & misericordia praesalvo cor meum miserere cor. Ex quo discursu concludit: *Igitur non volentis neq; currentis sed miserentis est Deus. Et post exemplum Pharaonis allatum: *Ergo cuius vult miseretur, & quem vult indurat.*****

Apud Augustinum vero veritas ista in novem locis inculcatur, tum adversus alios, tum precipue Pelagianos, qui curam acceptionis personarum imerebant Deo, si tamen indifferet, ut ipsis videbatur, discretionis istius inaequalitatem nullam in personis ipsis diversitas provocaret. Sed per eam admirandum, cur id coarctat, restat, hoc esse inferutabile, quia erga unum servatur misericordiam

Rom. 9.

Epist. 106.

lib. de
cor.
cap. 7.

1022.

miseri cordiâ, & iustitiâ adversus alterû, quârû utraq; peccati iniquitatē præcessisse supponit. *Apil. 109.* Cur autem ille credat, ille non credat cum ambo idē audiunt, & si miraculū in eorū conspectu fiat, ambo idē vident, altitudo est divitiarū sapientiæ & scientiæ Dei, cuius inscrutabilia sunt iudicia. & apud quem non est iniquitas dum cuius vult miseretur & quem vult obdurat. Quod infra exprimit nomine liberationis à massa, videlicet perditionis, ut ipse loqui solet: Cur autem illū potius quam illū liberet, scrutetur qui potest iudiciorū eius tā magnū profundū, verumtamen caveat præcipitiū. Et in lib. de peccat. meritis. *Lib. 2. de pecc. merit. c. 18.* Quare autē illos velit convertere, illos pro aversione punire, quamquā & in beneficio tribuendo nemo iuste reprehēdat misericordē, & in vindictā exercenda nemo iustē reprehēdat veracem, id est iustū, & consiliū tamen occultiorū iustitiæ penes ipsū est. Quod in initio istius libri, in hunc modum generaliter dixerat: Cur autē illum adiuver, illum non adiuver, illum tantū, illum autem non tantum, istum illo, illum isto modo, penes ipsū est & equitatis tam secretæ ratio & excellentiæ potestatis. Et in lib. 1. ad Bonif. tam quomodo ista dispenset sacros alios secundum meritū vasa iræ, alios secundum gratiā vasa misericordiæ, quis

A cognovit sensum Domini, aut quis consiliarius eius fuit? Et in lib. de prædest. Sanct. Cur autē istū potius quam illū liberet, inscrutabilia sunt iudicia eius & investigabiles via eius. Melius enim & sic audimus & dicimus: O homo in quis es ut respondeas Deo, quam dicere audeamus quasi noverimus quod occultū esse voluit, qui tamē aliquid inuisum velle non potuit. Et in lib. de dono persever. *Lib. de dono persever. c. 8.* Cur in eadem causa me potius quam illum punies, aut illum potius quam me liberabis? Hoc non dico: si quæris quare: quia in hac re sicut iusta est ira eius, sicut magna est misericordiæ eius, ita inscrutabilia iudicia eius. Et inferius: In eo ergo quod alius eam dat baptismi gratiam, alius nō dat, cur nolunt carere domino misericordiâ & iudiciū, cur autem illū potius quā illū deat, quis cognovit sensum Domini? Quis inscrutabilia scrutari valet? Quis investigabilia investigare? Et in tract. in Ioan. Nemo venit ad Christū nisi tractus. Quem trahat, & quē non trahat: quare illum trahat & illū non trahat, noli velle iudicare si non vis errare. Cuiusmodi testimonia passim legitibus Augustin. scripta, in oculos incurrunt. Sed hæc sufficiat huic loco; plura diximus cum de causa prædestinationis ageremus, quæ consulat qui plura velit.

CAPVT QVINTVM.

Effectus reprobationis damnatio, excæcatio, obduratio: non tamen primi peccati, sive angelici, sive humani permissio.

*I*am de effectibus reprobationis nō est difficile, secundum facta S. Antistitis principia, certū aliquid statuere. Nā in primis manifestum est, primum ejus effectum esse exclusionem à regno Dei æternamque dānationem; nam ista proprie reprobatio, tanquam sententia iudicis reprobantis ac dānantis, respicit. De quo effectū non est inter doctores magna controversia. Nam & scripturæ sacræ illud planissime docent dum ignis æternus dicitur paratus diabolo & Angelis eius. Et reprobi vocantur vasa iræ aptata seu preparata in interitum. Et quidam ab Apostolo Iudā dicuntur olim præscripti in iudicium. Et apud Ecclesiasticum dicitur Deus, transgressorem paravisse ad Romphoam. Hinc illa quæ tam late ex Augustino supra adduximus, quibus aliquos ad mortem æternā, interitū, supplicii prædestinatos esse tradit. Vnde in libris de Civit. Dei docet, duas esse societates hominū quarū est una qua prædestinata est in æternū regnare cū Deo: altera æternum supplicii subire cū diabolo. Quæ omnia probant, reprobos ad æternā pœnā à Deo prædestinatos esse, sive quod in idē redit, æternā pœnā eis prædestinatā & preparatā. Cuiusmodi ad pœnā prædestinatio, eū nō sit aliud quā reprobatio, pœna ista necessario est effectus ejus. Præter hanc tamē, & alię occultiores pœnæ sunt de quibus dubitari potest, utrum ex Augustini mente reprobationis effectus sint. Et primò occurrūt excæcatio & obduratio illorū qui ad interitum parati sunt. Sed certa veritas est, & illos ex Augustini sententia, esse in eis reprobationis effectus, quod & de desertione & derelictione peccatoris exilimari debet. Hoc significat Augustin. quoties vel excæca-

A tionis, vel obdurationis, vel derelictionis huiusmodi, ut subtracta gratia, fiat homo cæcus aut durus, ad vindictam Dei referat, qua vel peccatū originale cui massæ merito involuti sunt, vel alia peccata inde pullantia, iudicij sui equitate persequitur. Nam istud iudiciū punitionis, non est aliud, nisi decretum reprobationis. Cum enim aliquem Deus propter iniquitatem in qua natus est puniendū, esse decernit, & per hoc ipsum reprobat, quicquid pœnarum in hac vita sequitur vel immediate vel mediate, iudicij istius reprobationis effectus est. Hinc Augustinus in epistola ad Sixtum: Cuius vult miseretur non iustitia sed misericordiæ gratia: & quem vult obdurat, non iniquitate sed veritate vindicta. Et aliquantū inferius: *Epist. 109.* Quare minus meritū obdurationis & invenimus. Merito namq; peccati universa massa dānata est. Nec obdurat Deus imperitudo malitiæ, sed nō imperitudo misericordiæ, quibus enim non imperitur nec digni sūt nec merentur: ac potius ut nō imperitur hoc dignis sūt, hoc merentur. Et in lib. de gratia & lib. arb. *Lib. de gratia & lib. arb. c. 21.* Ac per hoc, quando legimus in literis veritatis à Deo seduci homines, aut ibundis vel obdurari corda eorum, nolite dubitare præcessisse mala merita eorū, ut iusta ista patere videntur. Vnde hoc ibidem dicit iuste à Deo fieri, quia eorū malitiam nō ipse fecit, sed aut originaliter tracta est ab ipso Adam, aut crevit per propriam voluntatē. Et illum Apostoli consequenter tractans locū, quo gratiā prædestinationē, iustamq; reprobationē expressit, *Ibid. c. 27.* Quando ergo audis quod ait Apostolus: Cuius vult miseretur, & quem vult obdurat, in eo quē seduci permittit aut obdurari, mala eius merita credite. & c. Et in lib. 1. ad Simpl. ubi de eadem scientia & obduratione, reprobantis Dei loquitur, multo

Matth. 25.
Rom. 9.
Iudas.
Zech. 26.
Lib. 15. de Civit. c. 1.

Lib. de prædest. Sanct. c. 8.

Lib. de dono persever. c. 8.

Lib. de dono persever. c. 8. 9 & 11.

Tract. 16. in Ioa.

Epist. 109.

Lib. de gratia & lib. arb. c. 21.

Ibid. c. 27.